

Hajdú Zoltán Levente

Megtartatás

De sokszor
meg sem köszönöm,
csak élem –
mintha az én
hatalmamban állna –
a mindennapokat.

Aztán
leginkább ha
a próbák jönnek,
ha környékeznek
a fájdalmak, a könnyek,
a lelkem hozzád
visszatalál.

És kegyelmes kezedbe
belesimulva
tekintek vissza
most már úgy a múltra,
hogyan egyedül te
adtál abban
megtartatást.

Ámen

Kárpát-medencei Imanap

Kárpát-medencei Imanap

„Mindenkor örüljetek,
szüntelenül imádkozzatok,
mindenért hálát adjatok,
mert ez az Isten akarata.”

1 Thessz 5,16-18

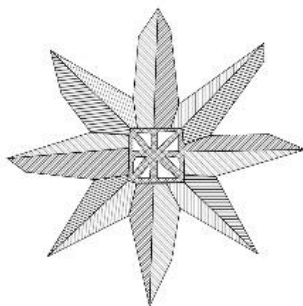
2026. december 6.

**„Mindenkor örüljetek,
szüntelenül imádkozzatok,
mindenért hálát adjatok,
mert ez az Isten akarata”**

(1Thessz 5,16–18)

**KÁRPÁT-MEDENCEI IMANAP
2026. DECEMBER 6.**

DUNÁNTÚLI REFORMÁTUS NŐSZÖVETSÉG
2026

IMPRESSZUM

Köszönetet mondunk az imanapi füzet és
az online kiegészítő anyagok szerzőinek és szerkesztőinek,
a kiadást támogató Dunántúli Református Egyházkerületnek.

Ft. Steinbach József püspök
Nt. Gerecsei Zsolt, Imre Bálint, Hella Ferenc, Márkus Mihály,
Szabó József Róbert, Szentgyörgyi László esperesek és feleségeik,
Nt. Dr. Szabó Előd egyháztörténész, Nt. Baráth Julianna egyházkerületi iskola-
ügyi szakértő, Nt. Farkas Gergely egyházkerületi elnökségi tanácsos,
Nt. Forrai Beatrix és Márton Gergely hivatali munkatárs,
Nt. Hajdú Zoltán Levente, Halászné Kapcsándi Szilvia múzeumvezető,
Czérna Brigitta intézményvezető,
Nt. Dr. Sárközy Gergely Antal docens,
Nt. P. Tóthné Szakács Zita OIB tag, Lakó Julianna titkár,
Nt. Pálfi Zsuzsa elnökhelyettes, Mayerné Pátkai Tünde elnök.

Borítóterv: Timnován Kata
Nyomdai előkészítés: Mezei Zsolt
Készült 200 példányban a veszprémi
OOK Press Kft nyomdájában, 2026-ban
Felelős vezető Szathmáry Attila

Tartalomjegyzék

- *Steinbach József*: Püspöki köszöntő / 5
- *Mayerné Pátkai Tünde*: Imanapi köszöntő / 7
- *Pálfi Zsuzsanna*: Liturgia / 10
- *Esperesek és feleségeik*: Hálaadó imádságok / 21
- *Szabó Előd*: A Dunántúli Református Egyházkerület története röviden / 33
- *P. Tóthné Szakács Zita*: A Kárpát-medencei Imanap célja és története / 38
- *Czérna Brigitta*: A Dunaalmási Református Szeretetház bemutatása / 43
- Online mellékletek / 45

Illusztrációk:

- 1. oldal: Pápa, terítőközép (1783)
- 6. oldal: Győrszemerei terítő sarokmotívuma
- 7. oldal: Bőnyrétalapi terítőmotívum
- 9. oldal: Ajkai terítőmotívum
- 30. oldal: Pápa, terítő sarokmotívum (18. század eleje)
- 38. oldal: Etei terítő sarokmotívuma
- 48. oldal: Pápai szőlőtöves sarokmotívum

„Szüntelenül imádkozzatok!”

(1Thessz 5,17)

AJÁNLÓ SOROK A DUNÁNTÚLI REFORMÁTUS NŐSZÖVETSÉG IMANAPJÁHOZ

Kedves Testvéreim!

AZ IMÁDSÁG nem csupán szavaink Istenhez emelése, hanem annak megvallása, hogy nélküle erőtlenek vagyunk, vele azonban reménységgel és bizalommal járhatjuk utunkat. Az imádkozó ember Isten kezébe helyezi önmagát, szeretteit, gyülekezetét és egész népét. Az imádságban nemcsak kérünk, hanem figyelünk is: engedjük, hogy Isten formálja szívünket, erősítse hitünket és tanítson bennünket szeretni.

A Szentírásban különösen is közel kerül hozzánk sok imádkozó asszony alakja: Anna könyörgése, Mária engedelmessége és hálaéneke, valamint az apostolok mellett szolgáló és imádkozó asszonyok hite mind arról tanúskodik, hogy a nőknek Isten országában különleges és pótolhatatlan szolgálata van. Sokszor csendben, a család és a gyülekezet falai között, mások számára láthatatlanul hordoznak terheket – és imádságban hordozzák egymást.

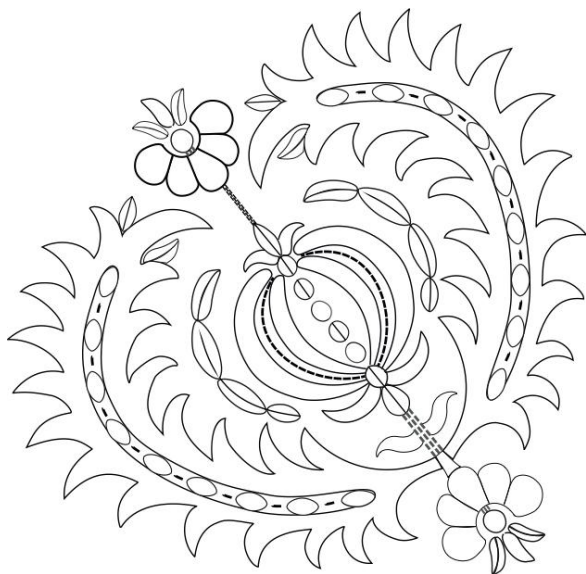
Talán sokunk életében ott van egy ilyen áldott örökség. Az én szívemhez különösen közel áll édesanyám imádsága: **ma is minden nap könyörög értem.** Ez számomra annak élő bizonyága, hogy az imádság szeretetből fakadó szolgálat, amely akkor is hordoz, amikor mi magunk talán már nem tudunk mit mondani.

Legyen ez az imnap alkalom arra, hogy egymás hitét erősítsük, együtt vigyük Isten elé örömeinket és fájdalmainkat, családjainkat, gyülekezeteinket, nemzetünket és egyházunk jövőjét. Kérjük Istent, hogy adjon nekünk az imádságban állhatatosságot, hitben való megmaradást és olyan szelíd, szolgáló lelkületet, amelyből mások is megérezhetik Krisztus szeretetét.

Isten áldja meg a Kárpát – medencei Református Nőszövetség minden asszonytestvérét, és tegye imádságainkat áldássá sokak életében!

Áldáskívánással:

Steinbach József
püspök

Imanapi köszöntő

Kedves Testvéreink!

Szeretettel köszöntöm a Imanap liturgiás füzetének olvasóit és résztvevőit az idei házigazda, a Dunántúli Református Nőszövetség nevében.

Hála van a szívünkben, hogy Istenünk vágyat ébresztett a nőszövetség vezetőinek szívében 2004-ben arra, hogy a Kárpát-medencében élő református asszonyok egymás terhének hordozásban szervezeten, imanap keretében is részt vállaljanak.

Hála van a szívünkben azért, hogy ez a kezdeményezés hagyománnyá vált, kiteljesedett, az egyházkerületek éves rendjében helyet kapott és egyre több gyülekezet csatlakozik hozzánk.

Hála van a szívünkben különösen is azért, hogy ennek a Szentlélektől ihletett és áldott vetésforgónak immár harmadik alkalommal lehet házigazdája a Dunántúl.

Célunk ma sem változott. Isten áldása kísérte az eltelt két év-tizedet. Most pedig, az Imádság évében, akkor, amikor határon belül és kívül rendkívül felfokozott, viszályokkal terheltek a mindennapjaink, amikor háborúkkal sújtott világban élünk, amelyben honfitársaink is veszélyeztetettek, nekünk, a Kárpát-medencében élő magyar reformátusoknak még elkötelezettebbnek kell lennünk az összetartozás munkálásában. Bár ugyanaz a hitünk, történelmi gyökerünk és örökségünk, nyelvünk és hagyományaink, olykor mégis keveset tudunk egymásról. Hisszük, hogy ha az egymásról való ismeretben és közösségben megerősödünk, ha a távolságok ellenére léleklben és imádságban együtt vagyunk, akkor Isten megtartó szeretének bizonyágtevői lehetünk egyházunkban és a világban.

Van miért hálát adnunk: a II. Helvét Hitvallás megírásának 460., a Hercegszöllősi Kánonok aláírásának 450., a protestáns gyászévtized lezárásának 345., a Kárpát-medencei Imanap kezdetének 20. évében.

A Dunántúli Református Nőszövetség az idei imanap közép-pontjába ezért választotta a hálaadást **megtartatásunkért**. Vezérigénk erre az alkalomra: **„Mindenkor örüljetek, szüntelenül imádkozzatok, mindenért hálát adjatok, mert ez az Isten akarata a Jézus Krisztusban Ti veletek kapcsolatban.”** (1Thessz 5,16-18)

Közös visszatekintésre, hálaadásra és öröme hívjuk meg református testvéreinket szerte a Kárpát-medencében az imanapi füzetben található liturgán keresztül.

E kiadványban olvasható történeti összefoglalón és bemutatkozáson túl a megjelölt online felületeken elérhető kiegészítők

révén pedig szeretnénk megmutatni Istenünk Dunántúlon élő és szolgáló református népét.

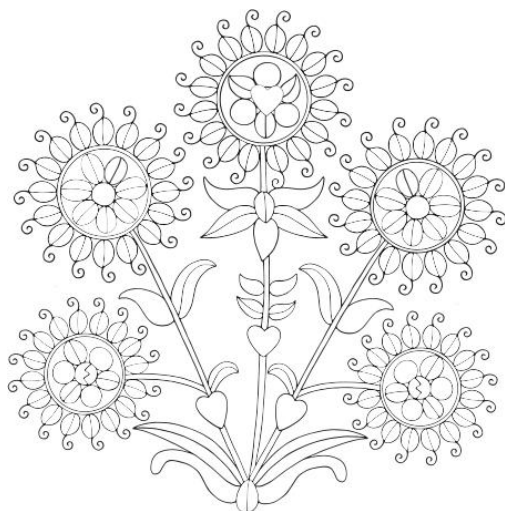
Hisszük, hogy múltunk és jelenünk tükrében még inkább megértjük, van okunk hálával fordulni megtartó Urunkhoz együtt, egymásért.

A dunántúli nőszövetség vezérigéjével kívánunk minden kedves Testvérünknek Lélektől áthatott imanapi együttlétet, Istenünkért és református egyházunkért végzett további áldott szolgálatot.

„Minden dolgotok szeretetben menjen végbe!”

(1Kor 16,14)

*Mayerné Pátkai Tünde
a Dunántúli Református Nőszövetség elnöke*

Liturgia

APOSTOLI KÖSZÖNTÉS:

Kegyelem néktek és békesség Istentől, a mi Atyántól és az Ő egy-szültött fiától, a mi Urunk Jézus Krisztustól. Amen

KEZDŐ ÉNEK:

117. zsoltár – Az Urat minden nemzetek...

117 szöveg: Th. de Bèze | fordítás: Szenci Molnár A.
dallam: L. Bourgeois, Genf, 1551

The musical score is written on a single staff in G major (one sharp) and 4/4 time. It begins with a treble clef and a key signature of one sharp (F#). The melody is composed of eighth and quarter notes, with a final double bar line. The lyrics are written below the staff, aligned with the notes.

Az U - rat min - den nem - ze - tek,
Di - csér - jé - tek min - den né - pek,
Mert nagy az ő ke - gyes - sé - ge,
Mit raj - tunk meg - e - rő - sí - tett,
És meg - ma - rad i - gaz - sá - ga
Mind - ő - rök - ké. Hal - le - lu - ja.

FŐÉNEK:

769. dicséret – *Térj magadhoz drága Sion (1-3. vsz.)*

769

szöveg: J. Pauli, 1664 | fordítás: Jeszenszky K., 1885

dallam: Tihanyi Á., 1890

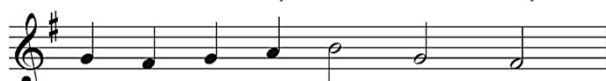
1. Térj ma-gad-hoz, drá - ga Si - on,
Ki A - tyád-ként fel - ka - rol - jon,

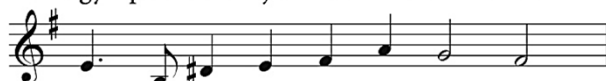
Van még né - ked Is - te - ned,
Szí - vét osz - sza meg ve - led!

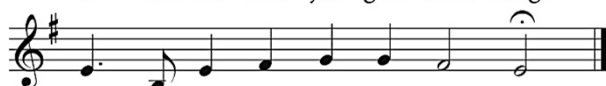
Azt bün - te - ti, kit sze - ret,

Így pró - bál - ja hi - te - det.

Si - on, ezt hát jól gon-dold meg,

Szabj ha-tárt bús gyöt-rel-med - nek.

2. Hullámok ha rémítenek / Mérhetetlen víz felett,
S a habok közt szíved remeg, / Hogy sírod is ott leled;
Ha aludni látod őt, / Ki reményed és erőd:
Sion, soha ne feledd el: / Ő megvívhat tengerekkel!
3. Bár hegy, halmok rengenének, / Miket égi kéz emelt,
S indulása a nagy égnek / Végromlásra adna jelt:
Ezt látva is el ne hidd, / Hogy ez a perc elveszit;
Sion, addig meg nem dőlhetsz, / Míg oltalmad Istentől lesz!

ELŐFOHÁSZ

A mi segítségünk jöjjön Istentől, aki teremtette az eget és a földet. Ámen.

LEKCIÓ (*Dániel 6,2–12*)

Dárius úgy látta jónak, hogy országa vezetésére százhusz kormányzót nevezzen ki, felosztva köztük az egész országot. Ezek fölé pedig három főkormányzót rendelt, akik közül az egyik Dániel volt. Ők számoltatták el a kormányzókat, hogy a királyt semmi kár ne érje. Ez a Dániel kiemelkedett a főkormányzók és a kormányzók közül, mivel rendkívüli lélek volt benne; ezért a király őt akarta az egész ország élére állítani. A főkormányzók és a kormányzók igyekeztek ürügyet találni az ország ügyeinek intézésében arra, hogy bevádolhassák Dánielt. De nem sikerült semmiféle ürügyet vagy hibát találniuk, mert megbízható volt; sem hanyagságot, sem hibát nem lehetett találni nála. Akkor azt mondták ezek az emberek: Nem találunk semmiféle ürügyet, hogy bevádolhassuk ezt a Dánielt, hacsak Istenének a törvényével kapcsolatban nem találunk ellene valamit. Akkor ezek a főkormányzók és kormányzók a királyhoz siettek, és ezt mondták neki: Dárius király, örökké élj! Azt tanácsolják az ország főkormányzói, az előljárók, a kormányzók, az udvari emberek és a helytartók, hogy hozzon a király végzést, és adjon ki szigorú rendeletet: aki harminc napon belül bármiért könyörög akár istenhez, akár emberhez rajta kívül, ó, király, azt dobják az oroszlánok vermébe! Most azért add ki, ó, király, ezt a rendeletet, és írd alá ezt az iratot, hogy a médek és a perzsák megmásíthatatlan törvénye szerint visszavonhatatlan legyen! Így is történt: Dárius király aláírta a rendeletet tartalmazó iratot. Amikor Dániel megtudta, hogy ez az irat alá lett írva, hazament. Emeleti szobájának ablakai azonban nyitva voltak Jeruzsálem felé, és ő napjában háromszor térden állva imádkozott, és magasztalta Istenét, ahogyan azelőtt is szokta. Azok az emberek pedig odasiettek, és ott találták Dánielt, amint Istenéhez könyörgött és esedezett.

PRÓFÉTAI IMÁDSÁG

Menyei Édesatyánk, Örökkévaló és Megtartó Istenünk a Jézus Krisztusban! Dicsőítünk és magasztalunk Téged, akinek királysága örökkévaló, és akinek uralma végtelen! Te vagy az az Isten, aki Dánielt megtartottad a fogságban, és Te vagy, aki nemzetünket és egyházunkat is megőrizted az évszázadok viharában. Köszönjük, hogy Te Úr vagy történelünk hullámai felett is. Áldunk Téged, hogy a dunántúli szórványokban és a Kárpát-medence legtávolabbi sarkaiban is Te maradtál a mi kösziklánk, a mi oltalmazó és szabadító Istenünk.

Urunk, bűnbánattal állunk meg előtted, mert a mi hitünk és hűségünk sokszor meggyengül a mindennapok porában. Őszintén elismerjük, hogy Dániel tántoríthatatlan hűségével szemben mi sokszor elcsüggedünk, amikor jönnek a megélhetési gondok, a családi terhek vagy a külvilág feszültségei. Bocsásd meg, hogy olyan sokszor a fenyegető körülményeinkre nézünk, és nem Rád, a szabadító Krisztusra. Bocsásd meg, amikor a csendes fohász helyett a csüggedést választjuk.

Istenünk, azért jöttünk ma össze, mint Kárpát-medencei református asszonyok imádkozó közössége, hogy Dánielhez hasonlóan és az ő példáját követve feléd fordítsuk arcunkat és szívünket. Kérünk, küldd el Szentlelkedet, és újítsd meg a mi belső emberünket! Nyisd meg a fülünket és a lelkünket az olvasott és a hirdetett ige előtt. Engedd, hogy szavad áthassa a mindennapjainkat, hogy konok, kitartó hűséggel tudjuk hordozni egymást, családjainkat és megosztottságtól sebzett nemzetünket. Add, hogy életünk és bizonyágtételünk reménységet és gyógyulást vigyen ebbe a világba. Aldd meg igéd hirdetőit szentelkes ihletettséggel és a hallgatókat befogadó szívvel, hogy a Te akaratod valósuljon meg bennünk. Jézus Krisztusért, Megváltónkért kérünk, hallgass meg minket. Ámen

IGEHIRDETÉS ELŐTTI ÉNEK

261. dicséret – *Uram, Isten, siess minket megsegíteni*

szöveg: Komjáti, 1574
dallam: Debrecen, 1774

261

U - ram Is - ten, si - ess min - ket meg - se - gí - te - ni

ily nagy szük - sé - günk - ben, Krisz - tus Jé - zu - sért,

mi U - run - kért és Meg - vál - tón - kért.

TEXTUS (1Thesszalonika 5,16–18)

„Mindenkor örüljete, szüntelenül imádkozzatok, mindenért hálát adjatok, mert ez az Isten akarata a Jézus Krisztusban.”

*Kedves Asszonytestvéreim, kedves Testvéreim
az Úr Jézus Krisztusban!*

Ha belépünk egy templomba vagy egy hangversenyterembe, ahol egy gyönyörű zongora áll, tudjuk, hogy a hangszer önmagában még nem zene. Ahhoz, hogy abból tiszta, szívhez szóló dallam áradjon, két dolog kell: egy virtuóz játékos, és egy tökéletesen felhangolt hangszer. A legnagyobb művész sem tud eljátszani egy

remekművet egy elhangolódott zongorán. Megtiszteljük a művészt azzal, hogy tiszta hangszeret adunk a kezébe.

A mi életünk, asszonyi sorsunk, mindennapi szolgálatunk pontosan ilyen hangszer. Isten kezében vagyunk hangszerek, és a bennünk lakozó Szentlélek a Művész, aki gyönyörű dallamot akar megszólaltatni általunk ebben a világban. De valljuk be őszintén: a hétköznapiak pora, a családi terhek, a betegségek, a megélhetési gondok, a minket körülvevő világ feszültségei és a történelmi sebek időről időre meglazítják a lelkünk húrjait. Elhangolódunk. Ahol tiszta dicséretnek kellene szólnia, ott sokszor csak hamis pansz, zúgolódás vagy fásultság hallatszik.

Ma, december első hétvégéjén, amikor a Kárpát-medence református asszonyai – idén ismét a **Dunántúli Egyházkerület imádkozó közösségének vezetésével** – összekapcsolódnak, azért vagyunk itt, hogy odaálljunk a Mennyei Hangolómaster elé. Meg akarjuk tisztelni a Szentlelket azzal, hogy engedjük, hogy újra hangolja a szívünket.

De hol megy végbe a legkönnyebben az elhangolódás? Hol lazulnak meg legelőször a húrok? Pontosan ott, amiről Pál apostol beszél a thesszalonikaiakhoz írt legelső levelében: az **örvendezésnél**, az **imádságnál** és a **hálaadásnál**. Nézzük meg ezt a három spirituális húrt, amelyeket Isten ma újra tisztára akar hangolni bennünk!

1. Az öröm húrja: „Mindenkör örüljetek”

Amikor Pál apostol leírja ezeket a szavakat, nem egy kényelmes karosszékekben ül, és a thesszalonikai gyülekezet tagjai sem egy gondtalan, békés jóléti társadalomban élnek. Fiatal, alig néhány hetes gyülekezetről van szó, akiket brutális társadalmi nyomás, üldöztetés és kiközösítés ér a hitük miatt. Pálnak magának is életveszély miatt kellett elmenekülnie közülük. Emberileg nézve minden okuk megvolt a szomorúságra és a félelemre.

Isten ígéje mégis azt mondja: „*Mindenkor örüljetek!*” Ez a görög eredeti szövegben egy folyamatos, vissza-visszatérő cselekvést jelent. Nem egy múltó érzelem, nem egy felszínes jókedv. Ez egy parancs, egy tudatos döntés és az engedelmesség aktsa.

Nekünk, dunántúli reformátusoknak nem ismeretlen ez a helyzet. Gondoljunk bele: a mi egyházkerületünk története a küzdelemről és a megmaradásról szól. Amikor a gályarab prédikátorainkat elhurcolták, amikor a hitünkért elvették a templomainkat, emberileg semmi ok nem volt az örömré. És a dunántúli hitvallók mégis énekeltek a láncaikban, a gályák padjain is megszólalt a református dicséret! Miért? Mert az örömük húrja nem a földi szabadsághoz, hanem a Krisztusban nyert örök szabadsághoz volt hangolva. A keresztyén öröm ugyanis nem evilági forrásokból táplálkozik.

- **Nem testi vagy világi öröm ez:** A földi dolgok – a vagyon, az egészség, a siker – olyanok, mint a méz: ha sokat eszünk belőle, megcsömörlünk, és ha jön a tél vagy a krízis, elillannak.

- **Nem is rajongó, vakbuzgó extázis:** A keresztyén hit a megszentelt józanész. Nem kell magunkon kívül lennünk ahhoz, hogy örüljünk.

Ez az öröm abból fakad, hogy kik vagyunk a jelenben és mi vár ránk a jövőben. Megbocsátott bűnű vándorok vagyunk, akiknek a nevük fel van írva a mennyben! Isten gyermekei, Krisztus testvérei vagyunk. A szomorú keresztyén becsapja magát az úton, mert úgy viselkedik, mint a kémek, akik rossz hírt keltették az Ígéret Földjének. Asszonytestvéreim, hangoljuk újra az öröm húrját: ne a körülményeinkre nézzünk, hanem a szabadító Krisztusunkra!

2. A szüntelen imádság húrja: „Szüntelenül imádkozzatok”

A második húr, ami gyakran elhangolódik, az imádságé. Pál azt mondja: „szüntelenül”. A görög *adialeiptosz* szó egy olyan viszsztatérő, makacs dologra utal, mint a szünni nem akaró köhögés. Nem azt jelenti, hogy 24 órán át térdelnünk kell – hiszen a munkát el kell végezni, a családot el kell látni, Isten nemcsak imádkozásra, de szolgálatra is hívott minket.

A szüntelen imádság a szív állandó irányultsága Isten felé. Olyan ez, mint egy láthatatlan kötelék, egy folyamatos online kapcsolat a Mennyyel a legforgalmasabb munkanapokon is.

A Dunántúli Egyházkerületben élve mi nagyon jól ismerjük, mit jelent a **szórványlét**. Az ellenreformáció viharai után az itt élő reformátusok szinte mindenhol kisebbségbe kerültek. Apró szigetek vagyunk a többségi társadalomban. De a dunántúli református asszonyok évszázadok óta nem hangos csinnadrattával hordozzák ezt a szórványsorsot, hanem csendes, konok, kitartó hűséggel. Ahol kevesen vagyunk, ott az imádság nem csupán egy vallásos szokás, hanem a pusztai lelki túlélés záloga. A zárványokban élő kicsiny gyülekezetek asszonyai a térdükön, csendes fohászaikban hordozták és tartották meg a hitet, a családot és a közösséget.

És itt meg kell állnunk egy pillanatra, és emlékeznünk kell arra, miért is vagyunk ma együtt. Ennek a Kárpát-medencei női imanapnak a története egy mély nemzeti és testvéri sebből fakad. Amikor 2004-ben, azon a decemberi vasárnapon a szégyenletes népszavazás eredménytelensége miatt úgy tűnt, hogy a politikai kurzusok és a határok végleg elszakítják a határon túli testvéreinket tőlünk, a református asszonyok nem a kétségbeesést választották. Nem is a haragot vagy a politikai csatározást.

A református nők térdre rogytak. Megértették, hogy amit a politika elválaszt, azt a Krisztusban való imádság összeköti. Létrejött egy olyan imalánc, amelyet semmilyen földi határ, semmilyen politikai kurzus nem tud elvágni. Az imádságunk – ahogy a

régi teológusok mondták – olyan, mint Sámson haja: ebben van a mi erőnk. Az imádsággal többet tehetünk, mint a földi alamizsnával. Mert adományainkkal csak néhány emberen segítünk, de a szüntelen, egymásért végzett közbenjáró imádsággal ezeket, egy egész nemzetet és egyházat tarthatunk meg. Az imádság köti össze a dunántúli szórványokat Erdéllyel, Felvidékkel, Kárpátaljával, Délvidékkel, Őrvidékkel. Ha ez a húr tiszta, a közösségünk is megingathatatlan.

3. A mindent átfogó hálaadás húrja: „Mindenért hálát adjatok”

A harmadik húr a legradikálisabb: „*mindenért hálát adjatok*”. Figyeljük csak meg: az ige nem azt mondja, hogy minden *dologért* (a rosszért, a bűnért, a fájdalomért önmagában), hanem minden *helyzetben*, minden *körülmények között* adjunk hálát.

Hogyan lehetünk hálásak, amikor fáj a szívünk, amikor veszteség ér, vagy amikor igazságtalanságot tapasztalunk? Úgy, ha van hitünk meglátni, hogy Isten kezében a nehézségek is áldássá formálódhatnak.

A kisebbségi sorsban, a szórványban élve könnyű lenne elcsüggedni, a hiányainkat számlálni, vagy belefáradni abba, hogy nekünk mindig nagyobbat kell küzdeni a pusztá megmaradásért. De a hálaadás éppen arra való, hogy a hiány helyett Isten bőségére nyissa meg a szemünket. Arra tanít, hogy ne azt nézzük, milyen kevesen vagyunk egy-egy gyülekezetben, hanem azt, hogy milyen hatalmas Isten áll mögöttünk! A hálaadásnak átformáló, nehézségeken átsegítő ereje van: elfordítja a tekintetünket a problémáról a Gondviselő Isten hűségére.

Pál hozzáteszi a legfontosabbat: „*mert ez az Isten akarata a Jézus Krisztusban.*” A hálaadás nem javaslat, nem egy pszichológiai tipp a jobb közérzetért. Ez Isten mandátuma, az Ő kifejezett akarata számunkra. És a kulcs a két szó: „Jézus Krisztusban”. Ön-

magunktól, emberi erőből képtelenek lennénk hálát adni a nyomorúságban. De Krisztussal való unióban, Őbenne elrejtve, mi is képesek vagyunk rá. Ő adja meg hozzá a távlatot és az erőt.

Kedves Asszonytestvéreim! Az imnap anyaga idén a Dunántúli Egyházkerületből indul útjára, de a szívünkben nincsenek távolságok. A zongora ott áll előttünk. Engedjük, hogy Isten a mai napon megfeszítse a meglazult húrokat. Ha kell, hangolja újra az **örömiinket**, hogy a gályarab elődeinkhez hasonlóan a láncok és nehézségek között is Krisztus győzelmét zengjük. Hangolja újra az **imádságunkat**, hogy lankadatlanul, a dunántúli szórványokban megőrzött konok hűséggel, határokon és politikai kurzusokon átívelve hordozzuk egymást, a családjainkat és a nemzetünket. És hangolja újra a **hálaadásunkat**, hogy az életünk viharaiban és kisebbségi sorsában is Isten megtartó kegyelmét hirdessük. Ha a hangszer tiszta, a Szentlelket megtiszteljük vele, és Ő olyan gyönyörű, bizonyoságtévő dallamot fog megszólaltatni a Kárpát-medencei református asszonyok életén keresztül, amely reménységet és gyógyulást hoz ennek a sebzett világnak, benne népünknek is. Ámen.

Pálfi Zsuzsanna
a Dunántúli Református Nőszövetség elnökhelyettese (Győr)

RÁFELELŐ ÉNEK

589. dicséret – *Ne csüggedj el, kicsiny sereg... (1–2. vsz.)*

1. Ne csüg-gedj el, ki-csiny se - reg,
Bár el - pusztí - tá - sod - ra tör,
Ha rád zú - dul vad el - le - ned,
Gond, ké - tel - ke - dés mit gyö - tör?
Hogy vég-képp ősz - sze - tör - jön;
Nem lesz ez így ö - rök - kön!
Bíz - zál: ü - gyed az Is - te - né,
Né - pét ő el nem ej - te - né:
Ő áll majd bosz - szút ér - ted;
Ő ál - lít Ge - de - ont mel - léd,
Ál - ta - la har - cod - ban meg - véd,
Szent i - gé - jét és té - ged.

2. Él az Úr, áll ígérete: / Ördög s világ minden csele
Magszékenül mirajtunk!
Vélünk az Úr, mi övele, / Végtelen az ő ereje:
Győzelmet kell aratnunk.
Krisztusunk, segélj, el ne hagyj, / Pártfogónk végig te maradj:
Oltalmaz neved által,
Hogy mint hű nyájad teneked / Zenghessünk dicséreteket
Vig, boldog hál'adással!

HÁLAADÓ IMÁDSÁGOK

Teremtett világunk szépségéért, Isten gondviselő szeretetéért

Felséges Istenünk, megtartó édes Atyánk! Kárpát-medencei Imanapunkon hálatelt szívvel magasztalunk téged. Öröm és hála tölti el szívünket, amikor rácsodálkozhatunk alkotásaid szépségére és gazdagságára, mely rendet mutat és céltudatosságot hirdet. A bennünket körülvevő világodban minden a maga rendjén és helyén van. A Nap, a Hold a csillagok a maguk elrendelt útján járnak, lesznek láthatók és homályosodnak el szemünk előtt. Hálát adunk Uram a természet szépségéért, amely képes mindenkor képes megörvendeztetni, amikor készek vagyunk meglátni azt.

Köszönjük Urunk, hogy a Te alkotásaidban, és a Te közeledben indulattal és kétségekkel terhelt szívünk békességet és nyugalmat talál. Annyi sérülés, bántás éri lelkünket az általunk elrontott világban, ahol ember embernek farkasa. Szeretetlenül, önző módon csak magunkra gondolunk. S mind az a szépség, melyet megformáltál és létrehoztál, és nekünk ajándékoztál megfáradt lelkünk szemei előtt rúttá és sötétté változott.

Felséges Istenünk, hozzád könyörgünk, hogy mindannyian, akik a Te hajlékodban most egymás mellett békességben nyugalmat találtunk, e hajlékból eltávozva, az élet próbatételeiben megszürkült hétköznapijainkban hadd lehessünk egymást szerető, egymással békességben élő, áldásaidat mindenkor meglátó gyermekeid.

Ó, Atyánk, adj erőt nekünk ahhoz, hogy törvényeidet és akaratodat betölthessük. Adj bölcsességet ahhoz, hogy az alkalmat áron is vegyük meg, cselekedjük a jót, a megtérést, a szeretet munkáit napról napra.

Hálátadunk Neked, hogy megajándékoztál egyszülött Fiaddal, a mi Megváltó Jézus Krisztusunkkal. Őbenne és Ő általa elfedezted mindazt, ami elválaszt Tőled és egymástól. Add Uram, hogy az Ő hívó hangját meghallva legyen bölcsességünk követni

azt az utat, melyet elkészítettél számunkra. Amin járva még a próbatételek idején is észrevesszük Atyai gondviselő szereteted, és alkotásaid szépségeit. Adj Uram bölcsességet ahhoz is, hogy amikor felfedezzük mindezeket, tudjunk róla bizonyosságot tenni, hogy mások is felfedezhessék a Te csodáidat

Szentlelkeddel bátoríts bennünket, hogy az imádságban lehessünk álhatatossak, ahogy hitvalló eleink is voltak az üldöztetések, vagy a gályarabság idején. A Te Lelked bátorítson bennünket, hogy itt a Kárpát-medencében anyanyelvünkön soha ne szűnjék meg az imádság, a Te nevednek segítségül hívása, és a hálaadás öröme.

Jézus Krisztusért, a Te egyszülött Fiadért könyörgünk, hallgass meg bennünket. Ámen.

Imre Bálint espres és felesége, Beáta (Dég)

Isten elhívott szolgálóiért, hitvalló elődeinkért

Úr Jézus Krisztus! Hálával köszönjük meg ígéretedet, hogy aki vallást tesz Rólad az emberek előtt, arról Magad is vallást teszel a mennyei Atya előtt. Ez az ígéret buzdít minket is hitvalló életre. Ám megvalljuk előtted, hogy ez a minket körülvevő világban nehéz feladat. Visszatartanak bizonytalanságaink, félelmeink, gyengeségeink, vagy az elutasítás, a közömbösség, máskor pedig a megtapasztalt agresszivitás. Ezért adunk hálát minden hű, igaz, Lélektől indított szóért, cselekedetért, bizonyágtételért, amelyet kimondhatunk vagy az emberek elé élhetünk.

Amikor keressük ennek lehetőségét, megköszönjük neked, Urunk, azokat, akik előttünk járva példát mutattak erről a hitvalló lelkületről! Fogadd hálánkat azokért, akikben felragyogott a Krisztus és megismerték a Te igéd igazságát. Áldottak elhívott szolgálid, köztük reformátoraink, akik a megismert igazságot hirdették, és erre tanították népedet. Csodáljuk azt az elkötelezett bátorságot, amellyel eleink meg nem alkuvó erővel, nemzedékről

nemzedékre vállalták az evangéliumért rájuk zúduló megpróbáltatásokat is. Bizonyosak vagyunk, hogy nem saját erejük, rendkívüli adottságaik, türelmük tették őket erre képessé. Te voltál az, aki mindenkor jelen voltál életükben. Te tetted őket erőssé az erőtelenségben. Te adtál nekik krisztusi indulatot, amikor emberi indulatok zúdultak rájuk. Te vetted el tőlük a félelem lelkét és ajándékoztad meg őket bátorsággal. Te tetted méltóvá őket a Krisztus szenvedéséhez és hirdettetted szenvedéseik és megpróbáltatásaik által a kereszti ígét. Te fogadtad kedvesen áldozatukat, amikor odaszánták tagjaikat dicsőségedre. Miközben odaadásukat, szenvedéseiket, mártíromságukat felidézzük, add a hit látását, hogy a győzelmes egyház mennyei seregében láthassuk meg őket!

De megköszönjük neked azokat a lelkipásztorokat, presbitereket, gyülekezeti tagokat, bármilyen szolgálatot vállalókat, valamint a hívő családok tagjait is, akik csendes lélekkel élték meg hitüket akkor, amikor az nem volt könnyű. Őket is ugyanaz a Lélek indította bizonyosságtételre egy-egy nagyon nehéz helyzetben. A hétköznapiakban is hűségesen szolgálták a te Országod építését. Hitben nevelték családjaikat, építették templomaikat és iskoláikat, erősítették közösségeiket, hordozták a maguk és egymás terhét. Hálára indít azoknak az élete, akiknek valóban zsinórmértéke volt a Te ígéd, Urunk! Amikor népünk nagy történelmi korszakaira vagy neves hitvallókra tekintünk, hadd vegyük észre a mindennapokban is hűséggel munkálkodókat! Az ő csendes helytállásuk is beleépült a lelki házba és erősíti, megtartja azt a viharok alatt. Megvalljuk, hogy minden hitvalló hűsége egyaránt segítette egyházunk megmaradását és hozzájárult magyar nemzetünk megtartatásához is.

Amikor rájuk tekintünk, látnunk kell, hogy a Te egyháza ilyen körülmények között született, számtalanszor élte már meg újra és újra ezeket, és ma előttünk is hasonló kihívások állnak. Add, Urunk, hogy a hitvallók emlékének felidézése és háladásunk ne csak visszatekintés legyen, hanem ösztönzés arra,

hogy mi magunk is bizonyágtévő életet éljünk! Kérünk, segíts minket, hogy őseinkhez hasonlóan csak beléd vessük bizalmunkat, és valóságosan megéljük, hogy Te vagy az, Akié minden hatalom mennyen és földön! Ne legyünk méltatlan örökösei vagy éppen eltékozlói, megtagadói annak, amit elődeink ránk hagytak! Tölts be minket is azzal a Lélekkel, aki minket is bizalomra, alázatra és hűségre sarkall!

Úr Jézus Krisztus! Te ma is, holnap is ugyanaz vagy! Légy a mi életünkben is a reménység biztos forrása, a köszikla, Akire életünket felépíthetjük! Segíts, hogy azzal a hitvalló bátorsággal élhessünk, amelyben nyilvánvaló lesz számunkra, hogy még az életünk sem drága a Te szent neved dicsőségéért. Ámen.

Gerecsei Zsolt esperes és felesége, Judit (Ács)

Nemzeti és református megtartatásunkért

Mindenható Istenünk, mennyei édes Atyánk az Úr Jézus Krisztus által!

Tebenned bízunk eleitől fogva! Hálás szívvel állunk most előtted, hogy megköszönjük gondviselő szeretetedet, amellyel annyi próba, szétszakítottság, veszteség és újrakezdés között sem engedté el bennünket. Hálásak vagyunk azért, hogy a történelem viharai között nem hagytál magunkra minket, hanem újra és újra megmutattad kegyelmedet.

Köszönjük, hogy te Úr vagy a határok felett, és senki nem tudott elszakítani minket Tőled és egymástól, hogy Krisztushoz, a Te egyszülött Fiadhoz való tartozásban élhetünk. Köszönjük anyanyelvünket, református örökségünket, ősi hitvallásainkat, gyülekezeteinket, templomainkat, iskoláinkat, szeretetotthonainkat és családjainkat. Köszönjük az édesanyák kitartó imádságát, az édesapák bátorságát, a lekipásztorok hitét, a presbiterek és a nőszövetségi tagok szolgálatát, a tanítóink bizonyágtételét. Köszönjük mindazokat, akik előttünk jártak a hit útján.

Úr Jézus Krisztus, megvalljuk, hogy bár összetartozunk, mégis sokszor távol kerülünk egymástól. Bocsásd meg egymás iránt megélt közönyünket, önzésünket, széthúzásainkat és minden olyan szavunkat, amely nem épített, hanem sebet ejtett nemzetünk és az egyház testén.

Kérünk, erősítsd a Kárpát-medencei magyarság és a reformátusság egységét! Taníts bennünket arra, hogy lélekben, imádságban és egymás terheinek hordozásában is egyek legyünk! Segíts, hogy nemzetünket és református közösségünket minden tőled kapott lehetőségünkkel szolgáljuk!

Légy ott a Kárpátalján élő testvéreink életében, akiknek hitét megpróbálják az értelmetlen háború borzalmai! Urunk tégy minket e bizonytalansággal terhelt világunkban békéd, irgalmad és megtartó szereteted bizonyosságtevőivé és hordozóivá! Áldd meg azokat, akik veszélyben, félelemben vagy nélkülözésben élnek, és őrizd meg bennünket minden veszedelemtől és ne engedj a kárhozatra!

Add, hogy életünk hálaadás legyen, hogy Téged magasztaljunk örömben és a próbák között! Taníts bennünket mindenkor örülni, szüntelenül imádkozni, és mindenért hálát adni! Segíts, hogy így tudjuk betölteni a Te akaratodat a mi Urunk Jézus Krisztusban!

Kérünk, hogy Szentelelked által formálj bennünket egy testté, hogy egységünkben a Te megtartó szereteted legyen látható egyházunkban és a világban!

Tiszta szívet és Szentlelket adj nekünk, hallgass meg Fiad nevében, kérünk! Ámen.

Hella Ferenc esperes és felesége, Noémi (Nagykanizsa)

Hitvalló közösségeinkért, a nőszövetségéért

Mennyei Atyánk! Hálás szívvel állunk meg előtted ezen az imanapon. Köszönjük végtelen szeretetedet, gondviselésedet és hűségedet, amellyel napról napra körülveszel bennünket. Áldunk

azért, mert igéd ma is megszólít, erőt ad, vigasztal és reménységgel tölt el.

Megvalljuk előtted, hogy sokszor természetesnek vesszük ajándékaidat, elfáradunk a szolgálatban, vagy szeretet helyett önmagunkra figyelünk. Kérünk, bocsásd meg mulasztásainkat, tisztítsd meg szívünket, és újíts meg bennünket Szentlelked által.

Köszönjük a kisközösségeket, ahol testvéri szeretetben hordozhatjuk egymás terheit, együtt imádkozhatunk, tanulhatjuk akarataidat, és megtapasztalhatjuk jelenlétedet. Hálát adunk minden szolgáló kézéért, minden bátorító szóért és minden csendes hűségért, amely által építed egyházadat.

Köszönjük a Dunántúli Református Nőszövetséget, amelyet kegyelmedből mindmáig megtartottál. Hálásak vagyunk mindazokért az asszonyokért, akik hitükkel, szeretetükkel és szolgálattal példát mutatnak, és akik készek örömmel munkálkodni a Te dicsőségedre. Kérünk, őrizd meg közösségünket egységben, szeretetben és a Krisztus iránti hűségben!

Adj nyitott szívet, hogy meglássuk egymás szükségait, és készséges kezet, hogy segítsünk, ahol ránk bízol feladatot! Erősíts bennünket, hogy a jövő kihívásai között is bizalommal járjunk Veled, és életünkkel a Te szeretetedről tegyünk bizonyosságot!

Legyen minden közösségünkben jelen a Te békességed, öröme és Szentlelked ereje, hogy sokak számára lehessünk áldássá! Mindezt kérjük és köszönjük a mi Urunk, Jézus Krisztus nevében. Ámen.

*Szentgyörgyi László esperes és felesége,
Annamária (Sárvár)*

Testi és lelki egészségünkért, Isten akaratának megértéséért

Mennyei Atyánk! Te vagy minden élet forrása és fenntartója! Alázatos szívvel állunk meg Előtted, és hálát adunk Neked azért, hogy megalkottál bennünket. Hálát adunk azért is, hogy életünk

minden napján gondot viselsz ránk, és szereteted akkor is körülvesz, amikor nem érezzük jelenlétedet. Köszönjük, hogy gyönyörködhetünk teremtett világodban, amelyben felfedezhetjük hatalmad és nagyságod nyomait. Köszönjük, hogy dolgozhatunk, szolgálhatunk és megszólíthatunk Téged, és Te nem rejtet el magadat előlünk. Hálások vagyunk azért is, hogy képessé tettél bennünket szeretni, remélni, örülni, de mindenekelőtt keresni és felismerni Téged életünk eseményeiben.

Kérünk, őrizd meg testi egészségünket, és segíts bölcsen bánni azokkal az ajándékokkal, amelyeket kaptunk Tőled! Adj erőt nekünk a mindennapi feladatainkhoz, kitartást a nehézségeink között! Adj nekünk testi-lelki felfrissülést, amikor elfáradunk! Gyógyítsd meg mindazt, ami beteg vagy sérült bennünk, akár látható az, akár rejtve van! Segíts, hogy felelősséggel vigyázunk magunkra, és felismerjük, hogy testünk is a Te ajándékod, amelyért hálával tartozunk!

Uram, lelkünket is a Te oltalmadba ajánljuk. Beismerjük Előtted, hogy tele vagyunk aggodalmakkal, félelmekkel, kétségekkel. Sokféle terhet hordozunk, amelyeket nem tudunk letenni. Sokszor és sokféleképpen vétkeztünk ellened, ezért könyörgünk bocsánatodért, hogy szívünk újra megbékélhessen veled. Adj nekünk nyugalmat a zavarodottság helyett, reményt a csüggedés helyett, és szeretetet a félelem helyett! Segíts, hogy ne a harag, az irigység vagy az önzés vezessen, hanem a jóság, a türelem és az együttérzés!

Különösen azért könyörgünk, hogy mindig és mindenkor felismerjük akarodat és igazságodat. A világban sok hang szól egyszerre, sok vélemény és sok út kínálkozik előttünk, ezért adj nekünk tiszta látást, hogy felismerjük azt, ami valóban jó, igaz és építő. Óvj meg bennünket az önámítástól, a hamis büszkeségtől és azoktól a gondolatoktól, amelyek eltávolítanak Tőled és egymástól! Taníts alázatra bennünket, hogy készek legyünk tanulni, meghallgatni másokat és elfogadni az igazságot akkor is, amikor az kihívást jelent számunkra!

Segíts, hogy szavaink hitelesek legyenek, tetteink pedig összhangban álljanak azzal, amit helyesnek ismerünk fel! Adj bátorságot nekünk az igazság melletti kiálláshoz, de adj szeretetet is, hogy ezt ne keménységgel vagy göggel tegyük! Formáld szívünket, hogy ne csak megismerni akarjuk az igazságot, hanem meg is éljük azt a mindennapokban!

Imádkozunk családunkért, barátainkért és minden emberért, akivel utunk során találkozunk. Áraszd rájuk áldásodat, őrizd egészségüket. Vigasztald a szomorkodókat, erősítsd a gyengéket és gyógyítsd a betegeket! Segíts, hogy mi is a béke és a remény eszközei lehessünk mások életében!

Végül, add Urunk, hogy minden nap egy kicsit közelebb kerüljünk Hozzád! Taníts bennünket hálára a jó időkben, bizalomra a nehézségek között, és hűségre egész életünk során! Vezesd gondolatainkat, szavainkat és tetteinket, hogy testi-lelki egészségben, igazságkereső szívvel és szeretetben járhassunk előtted! Bízunk irgalmadban, bölcsességedben és vezetésedben, ma és életünk minden napján. Ámen.

Szabó József Róbert esperes és felesége, Melinda (Litér)

Családokért, gyermekeinkért, fiataljainkért, békéért

Mennyei Édesatyánk, a Krisztus Jézus által! Eléd hozzuk otthonaink kicsiny gyülekezeteit, családjainkat. Kérünk a család alapját adó házaspárokért, hogy szeretetük és békességük gyermekeik számára is tükrözhesse a tőled érkező szeretetet. Adj nekik erőt és bölcsességet a szülőség sokszor emberi erőt meghaladó szolgálatahoz! Erősítsd közöttük az egyetértést, a megbocsátásra épülő közösséget, amely a családi harmónia és a hiteles keresztyén élet alapja!

Imádkozunk a gyermekekért, akik egyre nagyobb kihívások és próbatételek között keresik az utat. Add, hogy rátaláljanak arra

az útra, amely hozzád vezet! Talán más körülmények között járnak, mint hitvalló szüleik és nagyszüleik, mégis a te Igédnek való engedelmesség vezesse őket, hiszen azok Krisztus testvérei, akik hallják és cselekszik a te akaratotod.

Urunk, eléd hozzuk azokat a családokat is, ahol az egyik szülő hiánya különösen nagy terhet jelent. Imádkozunk az egyedülálló édesanyákért és édesapákért, akik egyedül kénytelenek helytállni. Állj melléjük, erősítsd őket, és ne engedd, hogy szeretetük elfáradjon! Adj melléjük olyan keresztyén közösségeket, amelyek hordozzák, támogatják és szeretetükkel újra meg újra megerősítik őket!

Imádkozunk fiataljainkért, a leendő házaspárokért és szülőkért. Add, hogy egyre mélyebben megértsék a tőled kapott küldetésüket, felismerjék hitvalló életük felelősségét, és benned bízva készüljenek jövőbeli családjuk építésére! Tanítsd őket örömmel elfogadni a tőled kapott új életeteket, és hitben vezetni gyermekeiket hozzád!

Végül könyörgünk a békéért. Adj békét a békétlen világba, és vess véget a háborúk pusztításának! Különösen is imádkozunk az ukrainai békéért. Könyörülj kárpátaljai testvéreinken, hogy újra biztonságban és reménységgel élhessenek, ne kelljen szeretteik elvesztésétől rettegniük. Add, hogy a béke eljövetelével a fiak, a férfiak és az édesapák hazatérhessenek családjukhoz és szülőföldjükhöz, megtalálva boldogulásukat!

Jézus nevében kérünk, hallgass meg minket! Ámen.

Márkus Mihály esperes és felesége, Enikő (Pápa)

ZÁRÓÉNEK

804. dicséret – *Hálát adok, Uram... (1-3. vsz.)*

szöveg és dallam: 804
Soproni J., 1993

1. Há-lát a - dok, U-ram, az é - le - tért!
Ró-lad zeng é - ne-ket hegy, völgy s a rét!
A na-po - kat Te szá-mo - lod,
U-ram, én min-de-nért há - lát a - dok!

2. Hatalmad, Istenem, mindent fölér!
Szavadra engednek: tenger és szél,
Leborulnak a csillagok!
Uram, én mindenért hálát adok!
3. Imádom, Szent Atyám, dicső neved!
Te vagy a végtelen nagy szeretet.
Kegyelméd ma ingyen adod,
Uram, én mindenért hálát adok!

NEMZETI IMÁDSÁGUNK: HIMNUSZ

Módszertani javaslat

Kérdéssor a prédikáció gyakorlati feldolgozásához

1. **A zongora-hasonlat alapján:** A te életedben, közösségedben jelenleg melyik lelki húr van a leginkább „elhangelődve” (az öröm, a szüntelen imádság vagy a minden körülmények közötti hálaadás)? Mi lazította meg ezt a húrt?
2. **A dunántúli szórványsorsról és hűségéről:** Hogyan inspirálhat minket a mindennapokban a dunántúli reformátusok kisebbségi, szórványhelyzetben tanúsított konok hűsége? Mit tanulhatunk azoktól a gyülekezetektől, amelyek csendes szíveként maradtak meg?
3. **Az örömről és az imádságról:** A gyakorlatban hogyan tudjuk megélni a „szüntelen imádságot” a sűrű asszonyi feladatok, a munka és a család ellátása közben? Hogyan tudjuk függetleníteni az örömünket a külső, világi vagy politikai körülményektől?
4. **Az imanap történetéről:** Hogyan segít a 2004-es eseményekre és az imanap alapítására való emlékezés abban, hogy ma is felvállaljuk egymást határoktól és politikai kurzusoktól függetlenül? Hogyan építi az imádság a Kárpát-medencei közösségünket?
5. **A hálaadásról:** Hogyan válhat a hálaadás pajzssá a szorongás, az elcsüggedés és a zúgolódás ellen, amikor úgy érezzük, kevesen vagyunk vagy háttérbe szorulunk?
6. A hálaadó imádságokat lehet **kisebb csoportokban** felolvasni, a bibliaóra résztvevőiből 4-5 fős **imaközösséget alkotni**. Ez esetben egy csoportnak csak egy imatémát adjunk.

A Dunántúli Református Egyházkerület története röviden

NÉMI ELFOGULTSÁGGAL együtt írhatom, hogy egyházkerületünk története az egyik legizgalmasabb a magyar egyházkerületek története között. Ebben szerepet játszik a sokféle küzdelem, református eleink kitartó hűsége és az a rendíthetetlen Krisztus-hit, amelyről sokféle formában tanúságot is tettek az előttünk járók.

Egyházkerületünkben Luther 95 tétele már 1518 első felében ismertté vált. Ettől kezdve, főleg a német ajkú lakosság körében vitákban, beszélgetésekben egyre gyakrabban megjelentek a reformáció tanai. Dunántúlon a lutheri és a helvét (evangélikus, református) irány a 16. század végéig együttműködve fejlődött, majd az 1580-as évek közepén megkezdődött a szétválás, aminek következtében 1612-ben saját püspököt választottak mind az evangélikusok, mind pedig a reformátusok. Ezt az évet tartjuk egyházkerületünk megalakulási évének.

Az új egyházkerület azonnal szembetalálta magát az életben maradásért folytatott küzdelemmel. Az 1600-as években ezen a területen volt a legnagyobb az ellenreformációs nyomás, egyedül a Bocskai István által vezetett sikeres hadjárat jelentett némi enyhülést ezen a téren. A század első két harmadában azt a módszert alkalmazta a római egyház, hogy a nagyobb terület felett hatalommal bíró főurakat térítették át, hogy aztán majd az ő hatásuknak megfelelően emberek tízezrei váljanak ismét katolikussá. Dunántúlon a két legnagyobb birtokrendszerrel bíró családdal is ezt történt, Batthyány Ádám és Nádasdy Ferenc is katolizált. Igaz ugyan, hogy törvények védtek volna a jobbágyság vallásszabadságát, de azt az évszázados jogrendet, mely szerint a jobbágnak a

munkája bérén kívül semmi joga nincsen az ura birtokán, ezt felülírni nem nagyon lehetett. A főnemesi, nemesi birtokon élők tehát nem rendelkezhetek saját maguk arról, hogy lesz-e templomuk; a meglévő templomot használhatják-e; a harang megszólalhat-e az istentisztelet előtt, vagy az elhunytak emlékére; lehet-e lelkészük, tanítójuk; de még arról sem dönthettek, hogy használhatják-e a temetőt. Ezek mind a földesúr döntésén múltak. Ezen túl pedig a római egyházhoz tartozó földesurak azt sem nézték jó szemmel, ha a birtokukon más vallásúak éltek. Megkezdődtek tehát az áttérítések, és ezt a hatalom erejével érték el, legtöbbször katonaság bevonásával. A falvaknak általában csak néhány nap (3-10 nap) állt rendelkezésére, hogy nyilatkozzanak a katolikus vallás elfogadásáról. Teljes települések parancsszóra lettek reformátusból a római egyház részeivé. Eszerint az értelmezés szerint a református gyülekezetek csak ott tudtak életben maradni, ahol a földesúr protestáns volt, vagy olyan katolikus, aki nem akarta erőszakkal érvényesíteni a hatalmát vallási téren. Az elnyomás ellenére mégis sokan maradtak olyanok, akik református módon imádkoztak, Bibliát olvastak, hitük mellett kitartottak. Az 1600-as évek ellenreformációs nyomásával szemben olyan formában is felvették a küzdelmet gyülekezeteink, hogy megalakították a világi, települési testületektől független, saját önkormányzati rendszerüket, a presbitériumokat. Az egész országban az első ilyen testület Pápán alakult meg 1617-ben, Kanizsai Pálfi János kezdeményezésére, amelyet aztán az ő püspöksége idején rendelték el az egész egyházkerületre nézve 1630-ban.

A 17. század hozta el a legsúlyosabb időszakot is, a gyászévtizedet (1671–1681). Gyülekezetek sorra veszítették el vallásgyakorlatukat, maradtak lelki vezető nélkül, szűntek meg iskolák, mert a tanítókat is eltávolították. 1674-ben több mint 700 protestáns lelkészt és tanítót idéztek meg Pozsonyba, hogy ott kimondják felettük a halálos ítéletet felségsértés és hazaárulás miatt. A „bűnük” csak annyi volt, hogy a vallásuk más volt, mint az uralkodóé. A megjelent nagyjából 330 személy közül azokat, akik

mindenféle kényszermunka, gyötrelem, kínzás ellenére is kitar-
tottak hitük mellett, Nápolyba hajtották, majd eladták a gályákra.
A hitvallók közül többen nem éltek meg az 1676. február 11-i sza-
badulást, hiszen vagy a börtönben, vagy útközben, vagy a gályá-
kon hunytak el és tértek meg az örök hazába.

A gyászévtizedet követően érkezett ugyan egy kis enyhülés,
de ez jobbára a fegyvereknek volt köszönhető. Thököly Imre,
majd II. Rákóczi Ferenc indult harcba a Habsburg uralommal
szemben, hogy védje a magyarok szabadságát, és így védje a val-
lásszabadságot is.

A 18. században aztán az úgynevezett „csendes” ellenrefor-
máció időszaka következett. Csendesnek csak azért nevezhetjük,
mert a gyülekezetek panaszával, jajszavával nem foglalkozott
senki. Az 1720-as évektől kezdve 1781-ig, a türelmi rendelet ki-
adásáig folyamatos zaklatásnak voltak kitéve református eleink.
Azokat a gyülekezeteket, ahol nem lehetett lelkész, mert elűzték,
„árva” gyülekezeteknek nevezzük. Árvaságra jutott sok kisebb-
nagyobb egyházközség, egyházkerületünk gyülekezeteinek több
mint a fele. A század közepén szüntették meg a pápai gyülekezet,
és a nagyhírű kollégium működését is. Úgy tűnt, hogy nem marad
esélye a túlélésre egyházkerületünknek.

A türelmi rendelet azonban meghozta azt az enyhülést, ami
lehetővé tette a szabadabb vallásgyakorlást. Gyülekezeteink egy
jelentős része újraéledt, templomok sora épült fel, később tornyok
kerültek a templomok mellé, amikből a harangok már szabadon
hívták istentiszteletre a híveket, és emlékeztették őket az élet mú-
landóságára. Iskoláink is újra indulhattak, a gyerekek ismét saját
felekezetük intézményeiben tanulhattak meg írni, olvasni és szá-
molni. Bár voltak bizonyos korlátozások a keresztelessel, a pro-
testáns hitre való áttéréssel kapcsolatban, de ezek már nem jelen-
tettek megfojtó erőt református gyülekezeteinknek.

Kisebb megtorpanást az 1848/49-es szabadságharc, az azt kö-
vető megtorlás és az úgynevezett Bach-korszak jelentett a refor-

mátus gyülekezetek életében. A szabadságharcban résztvevő gyülekezeti tagok életüket áldozták a szabadságért, lelkészeink közül pedig Szikszai János, csákberényi lelkipásztort Haynau kivégeztette. Az 1859-ben kiadott úgynevezett protestáns pátens még egyszer utoljára jelezte, hogy a Habsburg uralkodó ház nem akar független protestáns egyházakat, de a gyülekezetek és lelkészek ellenállása gyors meghátrálásra készítette az elnyomókat.

Az 1867-es kiegyezést követően elérkeztek a nyugalom és a béke évtizedei. Gyülekezeteink életét nem akadályozta semmi, úgy rendezkedhettek be, olyan módon élhették életüket, ahogyan szerették volna. Ekkor újabb gyülekezetek jöttek létre, a 19. század utolsó évtizedeiben templomok épültek, mert a gyülekezetek „kinőtték” korábbi templomukat. Úgy tűnt, hogy ennek a szép időszaknak nem nagyon vethet véget semmi.

A nagy háború, amit később I. világháborúnak neveztek, alapjaiban rengette meg egyházkerületünket is. Az embervesztés a legkisebb közösségeket is érintette, erről tanúskodnak a sokfelé megtalálható emléktáblák az áldozatokról. Az egyházkerület püspökét, Németh Istvánt, aki Komáromban lakott, a világháborút követően formálódó Csehszlovák állam utasította ki területéről, majd a trianoni békediktátummal a Dunántúli Egyházkerület területének és híveinek egy részét is elveszítette.

A két világháború közötti időszak az újraépítés, az új utak keresésének időszaka volt. Ebben egyházkerületünk igyekezett megerősíteni intézményrendszerét, megünnepelte 1931-ben a Pápai Kollégium alapításának 400 éves évfordulóját, minden törekvés arra irányult, hogy helyreállhasson az 1920-ban megtört egyházkerületi egység. Ez a reménység az első bécsi döntéssel, 1938-ban vált valóra, amikor a felvidéki egyházak ismét a Dunántúli Egyházkerület részévé lettek. Az örömteli időszak azonban csak rövid ideig tartott, hiszen 1945-ben (további 3 település elcsatolásával) ismét az 1920-ban meghúzott határok álltak helyre.

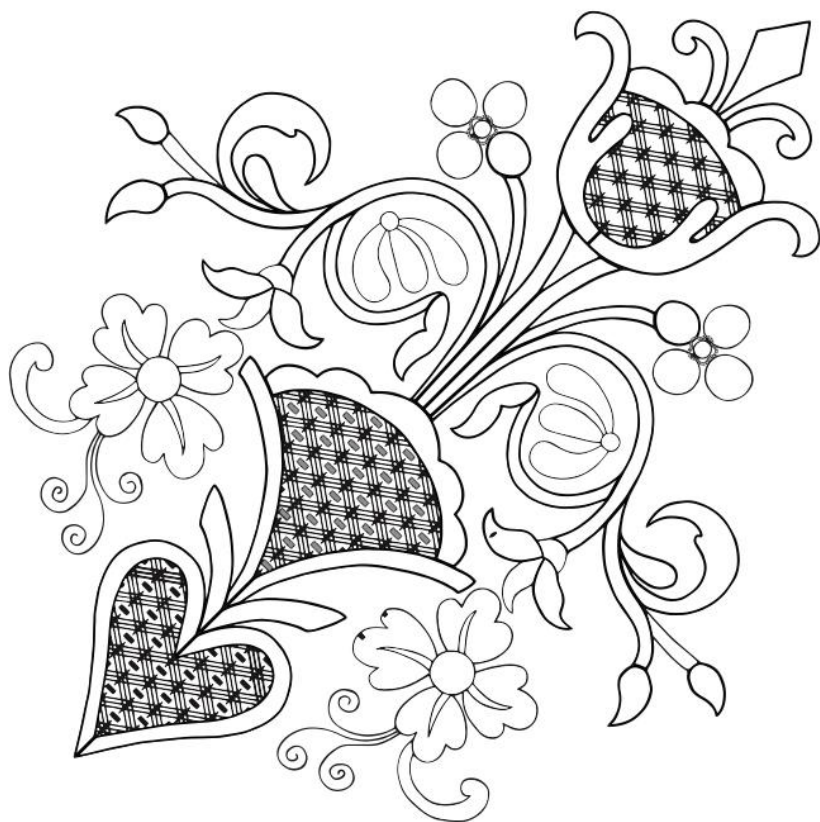
A második világháborút követően egyházkerületünket is több szinten érte a kommunista rendszer egyházromboló hatása. Iskoláinkat államosították, intézményként a könyvtárat, a levéltárat és a múzeumot magában foglaló gyűjtemények maradtak meg Pápán, illetve a fogyatékosokat gondozó otthon Dunaalmáson (Almásneszmélyen). Az egyházi földeket elvették, az egyesületi munkát beszüntették, a kötelező hitoktatást megszüntették, a lelkészek szolgálati lehetőségeit korlátozták. 1990-ig csak a legszűkebb keretek között folyhatott az egyházi élet.

A rendszerváltást követően újra indult a Pápai Kollégium Gimnáziuma 1991 őszén, majd a Teológiai Akadémia 1998 őszén. Több helyen ismét református fenntartásba kerültek általános iskolák. Jelenleg 5 helyen működik református középfokú oktatás egyházkerületünk területén (Csurgó, Kaposvár, Neszmély, Pápa, Tata). Idősothonok, fogyatékosokat gondozó otthonok is vannak több településen. Újraszerveződött a hitoktatás, megerősödhetett az ifjúság közötti munka, új lehetőségek nyíltak meg gyülekezeteink előtt.

Egyházkerületünk történetét látva nyugodtan megfogalmazhatjuk, hogy gyülekezeteink pusztá léte is Isten különleges csodája. Annyi minden megszüntethette volna már közösségeinket, de a mi Urunk megtartotta azokat a közösségeket, amelyek Jézus Krisztus sziklaalapjára épültek. Az Ő ígérete szerint pedig nem csak a múltban, a jelenben, hanem a jövőben sem lehet semmi olyan erő, amelyik az Ő gyülekezeteit lerombolhatná. Legyen Övé mindenért a dicsőség!

Dr. Szabó Előd (Tata)

A Kárpát-medencei imanap célja és története

A Nőszövetségek bemutatása

A Kárpát-medencében a Magyar Református Egyház szervezeti keretében 10 egyházkerületben működnek nőszövetségek. A kerületi vezetőségek a saját területükön élő gyülekezeti nőszövetségek munkáját irányítják, illetve fogják össze.

A gyülekezeti nőszövetségi csoportok olyan nők szövetsége, akik a lelkipásztorok és presbitériumok munkáját segítik a gyülekezetekben, szolgálatuk missziói és diakóniai. Felkutatják a periferián élőket, összegyűjtik a területükhöz tartozó megkeresztelték szüleit, hittanosokat, konfirmáltakat, látogatják a családokat, elsősorban a betegeket, gyászolókat, halmozottan hátrányos helyzetűeket. Gyűjtéseket rendeznek, süteményeket sütnek, csomagokat készítenek a rászoruló családoknak, egyedülállóknak és öregeknek. Gondoskodnak a kórházban lévők rendszeres meglátogatásáról, elkísérik a lelkipásztort és a presbitérium tagjait a családlátogatásokra.

Tagdíjakból és adományokból tartják fenn magukat, melyről évente pénzügyi és missziói tervet készítenek, s év végén szöveges és pénzügyi beszámolót a gyülekezet részére.

Nem elkülönülten, hanem az egyházi élet kiteljesedése érdekében, mint a reformátusok legaktívabbjai szolgálnak.

Ezen helyi nőszövetségeknek ad országos keretet a Magyarországi Református Nőszövetség, amely egyesületi keretek között irányítja a nőszövetségek munkáját.

A Kárpát-medencei Imanap előzményei

A MRE kerületeinek és a határon túliak nőszövetségi vezetői 2000 óta rendszeresen tartják a kapcsolatot. Eleinte a felvidéki Deregyőn szoktunk találkozni programegyeztetésre, kölcsönös programok kidolgozására.

A 2004.december 5-i népszavazás eredménye mindenkit megrázott. Anyaországi egyházi vezetőink igyekeztek a határon túli magyaroktól bocsánatot kérni, de a szívükön ütött sebet nem lehetett orvosolni. Árváknak és megtagadottaknak érezték magukat. Joggal. Meglátásom szerint az információ hiányából fakadt a szavazás eredménye. Úgy éreztem, ezen csak az imádság ereje segíthet.

2005-ben a Kárpát-medencei Kerületi Nőszövetségi Vezetőségek találkozója a Generális Konvent kapcsolódó programjaként Debrecenben volt.

Erre dolgoztam ki, s fogadták el a nőszövetségi vezetőségek a Kárpát-medencei imanap 10 évre szóló programját – amit a GK záróülésén mind a 10 csatlakozó egyháztest nőszövetségének vezetőivel egyetértésben röviden be is mutattunk a Püspök Uraknak és Főgondnokoknak, akik támogatták terveinket. A 2006-ban indult program házigazdái az elmúlt két évtizedben:

2006; 2016 – Dunántúl

2007, 2018 – Erdély

2008; 2017 – Tiszáninnen

2009, 2022 – Horvátország

2010, 2019 – Tiszántúl

2011, 2020 – Kárpátalja

2012, 2021 – Királyhágómellék

2013, 2023 – Dunamellék

2014, 2024 – Felvidék

2015, 2025 – Vajdaság

Minden esztendőben egy-egy kerület nőszövetsége készíti el az imanapi liturgia anyagát, melyet megküld a lokális csoportoknak, gyülekezeteknek, akik a mellékelt ismertető anyag segítségével előkészítik helyben az imanap megtartását. Nemcsak istentiszteleti alkalom, hanem a felkészülés több alkalmán az ismertető anyag megbeszélése, s minden év december első vasárnapján egy kötetlen, szeretetvendégséggel egybekötött összejövetel.

Ez a program véget ért 2015-ben, de a Nőszövetségek Kerületi Vezetőségei úgy döntöttek, hogy folytassuk az imanap programját. Ugyanígy nyilatkozatban erősítettük meg a folytatás szándékát 2025-ben a vajdasági Bácsfeketefegyven tartott előkészítő konferencián.

A Nőszövetségi vezetők kérése, hogy folytassuk az imádságra való felhívást, kezdjük előlről a kerületeink bemutatását, református identitásunk megerősítését. Nemcsak nemzetünk egységének munkálása érdekében, hanem azért is, mert jelenleg olyan ideológiai támadások érik a keresztyéneket, melyet csak a Történelem Ura háríthat el, s amiket csak az Ő vezetésével tudunk életünkben kivédeni. Ezért az egymásért való imádkozás megerősít bennünket.

Az előkészítő konferenciákról

A szervező egyházkerület nőszövetsége a Liturgia összeállítása mellett kiegészítő anyagokat készít és imanapi előkészítő konferencia keretében ismerteti a kerületek nőszövetségi vezetőivel. A program elsődleges célja az ismeretátadás, ezáltal a közösségek megerősítése, gyülekezeti nőszövetségek kapcsolatfelvételének elősegítése. Magunkról híradás, egymás életének jobb megismerése által a kölcsönös tisztelet és a békesség munkálása. Nem csupán az egy imanap megtartása a cél, hanem az előkészületek alatt olyan információk átadása, mellyel bepillantást nyerhetünk a kerület életébe, hiszen tájegységenként más és más a történelmi örökségünk, hagyományaink és gyülekezeteink tagjainak élete. Mégis egy egységbe tartozunk a Szentírás és Hitvallásaink megélése által. **Ennek az egységnek a kimunkálása a legfőbb cél.**

Kettős haszna

A *felkészítők*, akik vállalják kerületük életének bemutatását, értékeikkel még mélyebben szembesülnek és azonosulnak. Az összegyűjtött anyagot írásos és elektronikus formában rögzítik és sokszorosítják a többi kerületnek.

A *résztvevők* megismerkednek egy számukra alig, vagy kevésbé ismert területével a Kárpát-medencének a közösségek életén keresztül.

A visszajelzések alapján tudjuk, hogy a 10 egyházkerületben élő csaknem 2 ezer 500 gyülekezetben tartották meg az imnapot december első vasárnapján évről évre. Imádkoztak nemzetünk, s benne református népünk megtartatásáért.

Adakozás, diakóniai szolgálat

Az imnap bibliaórák perselypénzét a szervező egyházkerület nőszövetsége által előre meghatározott diakónia célra utalják el a gyülekezetek. Amelyről pénzügyi beszámoló is készül a következő év tavaszán tartott országos küldöttgyűlése.

Az eddigi anyagok letölthetők: reformatus.hu/misszio/archivum, www.refdunantul.hu

Miért kell még mindig imnapot szervezni?

Hiszem – s nemcsak azért, mert a MRE-ben az imádság évét ünnepeljük – hogy az imádságnak megtartó ereje van. Hitvalló őseink, reformátoraink, elődeink életét szemlélve láthatjuk, hogy azok a családok maradtak meg, akik segítséget nem emberektől vártak, hanem a Mindenhatóban bíztak. Neki engedelmeskedtek, Őt dicsőítették, hozzá fohászkodtak segítségért, Neki adtak hálát. Ma sincs ez másképp. Imádságban hordozhatjuk egymást bajban és jólétben. Az idén emlékezünk a gályarabok kiszabadítására. Dunántúli „specialitás”, hiszen rajtunk kívül még Felvidéken voltak olyan lelkipásztorok, akiket református hitükért hurcoltak el. Ma más nyomorúsággal nézünk szembe. Nem test és vér ellen kell harcolnunk, hanem a lelket elrabló és megrontó erőkkel. Imádkozzunk gyermekeinkért, a következő nemzedékért. Beszéljük el nekik Isten nagyságos dolgait, hogy Belé vessék egyedül reménységüket!

Mór, 2026. július 11.

P. Tóthné Szakács Zita

Ahol a szeretet otthon van

A Dunaalmási Református Szeretetház Fogyatékosokat Ápoló-Gondozó Otthona és Lakóotthona értelmi és halmozottan sérült férfiak számára biztosít tartós bentlakásos formában teljes körű ellátást, ápolást és otthont.

A dunaalmási intézmény története 1910-ben kezdődött, amikor az Országos Protestáns Patronage-Egyesület megalapította a Szeretetházat. Az intézmény célja az volt, hogy az elhanyagolt, veszélyeztetett helyzetű vagy nehéz sorsú fiatalok számára biztonságos környezetet és új esélyt biztosítson. A háború után az intézmény új feladatot kapott: megkezdte a fogyatékkal élő gyermekek és fiatalok felkarolását. A két épületben mintegy 120 fiú élt, akik között tizenegy református diakonissza szeretettel és odaadással szolgált. 1985 októberében új, modern épületbe költöztek a „fiúk”, amely a régi ház szellemi örököse lett.

Az intézmény a Református Szeretetszolgálat fenntartásában működik, nyugodt, természetközeli környezetben. A lakók számára játszóudvar, gokartpálya, kültéri fitneszeszközök, tankert és saját erdő rész áll rendelkezésre, amelyek lehetőséget biztosítanak a szabadidő aktív eltöltésére, a mozgásra és a pihenésre. Ma 130 fő számára biztosít otthont 18 éves kortól. A legidősebb lakó 84 éves, és vannak olyanok, akik már több mint 60 éve a Szeretetotthon lakói. Az itt élő „fiúk” közül körülbelül 40–50 fővel tart fenn aktív kapcsolatot a családja. Az otthonnak jelenleg nincs főállású intézményi lelkésze, három beszolgáló lelkipásztor tartja a bibliaórákat, végzi a lelkigondozást.

Szervezett formában sokrétűen zajlik a foglalkoztatás az ünnepkörökhöz kapcsolódva. Programjainkat igyekszünk úgy szervezni, hogy mindenkinek legyen lehetősége az örömteli időtöltésre. Az intézménynek van egy pihenőháza Gárdonyban, ahol lehetősége van a lakóknak és a munkatársaknak is a pihenésre, feltöltődésre. Lehetőséget biztosít lelki alkalmakra is.

Az intézmény szoros kapcsolatot ápol a református gyülekezetekkel. Az évtizedek óta fennálló együttműködést az önzetlen támogatás és a testvéri szeretet jellemzi, amely a mindennapokban is érezhető az intézmény falai között. Hisszük, hogy ahogyan a múlt nehéz időszakaiban Isten és közösségünk megtartó ereje mellettünk állt, úgy a jövőben sem maradunk segítség nélkül.

„Titeket pedig Isten hatalma őríz hit által üdvösségre”
(1 Péter 1,5)

2545 Dunaalmás, Jókai Mór u. 16.
Bankszámlaszám: 11737007-23747003

Czérna Brigitta
intézményvezető

Online mellékletek

A Dunántúli Református Egyházkerület bemutatása a Kárpát-medencei Imanapra

<http://refdunantul.hu/hir/lista/karpat-medencei-imanap-2026/>

- Kárpát-medencei Imanap 2026.
december 6. - Liturgiás füzet
- Összefoglaló diasor a Dunántúli Református Egyházkerületről
- A Dunántúli Református Nőszövetség története _Mayerné Pátkai Tünde:
http://reformatusnoszovetseg.hu/?page_id=125
- A Dunántúli Református Egyházkerület szolgálata a gyermekek és diákok között _Baráth Julianna
- A Dunántúl református patrónái _Dr. Sárközy Gergely Antal
- Kulturális örökségünk a DRETGY – Pannonia Reformata: <https://www.pannoniareformata.hu/>
- Dunántúli úrsztali textíliák motívumkincse _Halászné Kapcsándi Szilvia
- Siloám Református Missziói Otthon:
<https://www.siloambalatonfured.hu/>
- REND: <https://www.rend.hu/>
- Dunántúli ízek a nőszövetségek gyűjtésében _Lakó Julianna

- Pápai Református Teológiai Akadémia:
<https://www.prta.hu/web/>
- Pápai Református Kollégium Gimnáziuma, Művészeti Szakgimnáziuma és Diákkotthona: <https://refi-papa.hu/>

<https://www.facebook.com/photo?fbid=122215382684339577&set=a.122107872158339577>

Dunántúli Református Nőszövetség
facebook oldala

Jegyzet

